

موانع توسعه کاری زنان در ۲ کشور چین و ژاپن

اشتغال جنسیت زده در شرق دور

گزارش

در بسیاری از کشورهای جهان، یافتن کار برای زنان امری سخت و پیچیده تر از یافتن کار برای مردان است. آنها غالباً مجبورند در شرایط کاری نامناسب و با چشم‌انداز شغلی نه‌چندان روشنی فعالیت کنند. بر اساس آمار سازمان بین‌المللی کار (ILO) در حال حاضر نرخ مشارکت زنان در بازارهای شغلی زیر ۴۷ درصد است، در حالی که این رقم برای مردان عددی بالای ۷۲ درصد است. البته تفاوت نرخ مشارکت بین دو جنس در برخی از کشورها به بیش از ۵۰ درصد نیز می‌رسد. آزادی انتخاب شغل در عین داشتن شأن، امنیت و انصاف یک فاکتور حیاتی برای داشتن رفاه در زندگی افراد است و ضمانت داشتن این حق برای زنان نیز به نوبه خود نخستین حقوق آنان در عرصه کار به حساب می‌آید. دو کشور چین و ژاپن با وجود توسعه و رشد اقتصادی که در سال‌های گذشته تجربه کرده‌اند در این خصوص مستثنی نیستند و در حال حاضر تفاوت‌های زیادی را در حوزه‌های کاری دو جنس تجربه می‌کنند.

وضعیت مشارکت اقتصادی زنان در چین

چین در حال حاضر با داشتن نرخ ۴۳ درصدی مشارکت زنان در بازار کار، یکی از بالاترین نرخ‌های نیروی کار زنان در آسیا-اقیانوسیه را دارد، اما اصلاحات اقتصادی در این کشور برای زنان آنچنان هم دستاوردهای قابل توجهی نداشته است. زنان در این کشور اکنون با موانع مختلفی برای حضور در بازارهای کار از جمله کاهش فرصت‌های شغلی، فاصله بین دستمزد زنان و مردان، کمبود فرصت‌های مراقبت از کودکان و سالمندان و همچنین بازگشت کلیشه‌های سنتی درباره کار زنان روبه‌رو هستند. با وجود توسعه و رشد اقتصادی گسترده در چین که آن را به دومین اقتصاد برتر جهان تبدیل کرده، همچنان در این کشور زنان به عنوان مراقبت‌کنندگان اصلی از کودکان و سالمندان شناخته می‌شوند و انتظار می‌رود آنها برای مراقبت از کودکان کار خود را رها کنند. طبق این آمار زنان در چین سه برابر بیشتر از مردان در حال مراقبت از کودکان و سالمندان هستند و یک‌ششم زندگی‌شان را برای انجام کارهای خانه وقف می‌کنند. بر اساس نظر سنجی جدیدی که در این کشور انجام شده ۸۵ درصد پاسخ‌دهندگان معتقدند برای زنانی که آنها می‌شناسند ایجاد توازن بین انجام کار خانه و رفتن به سر کار بسیار سخت است و زنان فشارهای زیادی را تحمل می‌کنند. همچنین ۸۵ درصد این زنان معتقدند داشتن بچه تأثیر منفی بر پیشرفت شغلی آنها داشته است.

نابرابری در یافتن کار و ارتقاء شغلی

تبلیغات مربوط به فرصت‌های شغلی در چین نیز نشان می‌دهد ۹۰ درصد کارفرمایان به دنبال یافتن مردان برای موقعیت‌های مختلف کاری هستند و زنان تنها در تبلیغاتی حضور دارند که بیشتر مربوط به ازدواج آنها و یا

فرصت‌های شغلی نیازمند داشتن ویژگی‌های جسمی و فیزیکی مانند قد بلند و وزن مناسب می‌شود. دولت چین در سال ۲۰۱۹ قوانینی را برای حمایت از زنان در محیط کار تصویب کرد که شامل ممنوعیت پرسش از زنان درباره وضعیت زندگی زناشویی و خانوادگی و همچنین علائق‌شان به فرزندآوری در آینده می‌شود. همچنین بر اساس این قانون شرکت‌هایی که تبلیغات شغلی آن‌ها حاوی پیام‌هایی درباره تبعیض جنسیتی باشد با جریمه‌های سنگین روبه‌رو خواهند شد (هر چند که نحوه اجرای این قانون به درستی مشخص نیست). علاوه بر این و به رغم مشارکت ۴۳ درصدی زنان در فضاهای کاری، آنها فرصت‌های بسیار کمی برای پیشرفت و تبدیل شدن به مدیران رده بالا دارند. در سال ۲۰۱۹ زنان فقط ۹ درصد از لیست مدیران شرکتی را در چین تشکیل می‌دادند و تنها نزدیک به یک‌چهارم از کل جایگاه‌های سیاسی در چین به زنان اختصاص پیدا کرده است. چین در این زمینه رتبه ۷۵ را در بین ۱۸۸ کشور دارد. همچنین زنان در این کشور به طور متوسط ۳۶ درصد کمتر از مردان در یک موقعیت شغلی مشابه حقوق دریافت می‌کنند. چین در این زمینه نیز در رده‌های انتهایی جدول شاخص فاصله حقوقی ناشی از جنسیت قرار دارد؛ رتبه ۱۰۶ از بین ۱۵۳ کشور.

مسأله پیری جمعیت در ژاپن و کار زنان

ژاپن کشوری است که نیروی کار در آن در دو دهه گذشته با کاهش شدیدی روبه‌رو بوده و به همین خاطر به دنبال جبران محدودیت نیروی کار خود با استفاده از نیروی کار زنان است. هر چند پیش‌بینی می‌شود شمار جمعیت فعال اقتصادی این کشور از ۶۵ میلیون نفر در سال ۲۰۱۷ به ۵۲ میلیون نفر در سال ۲۰۴۰ برسد و به

بهره، توان وام‌گیری گروهی از مردم و نیز توجیه اقتصادی سرمایه‌گذاری برخی طرح‌ها کاهش یافته و یازمیان می‌رود. پس در مجموع نقدینگی در دست مردم نسبت به دورانی که بانک‌ها پول ارزان با نرخ بهره پایین توزیع می‌کردند، کاهش توان و اشتیاق آنها به خرید کردن و خرج کردن کاهش می‌یابد. کاهش تقاضا و مصرف کل و نیز افت سرعت گردش پول موجب افت سرعت افزایش سطح عمومی قیمت‌ها یا نرخ تورم می‌شود.

نقش بانک مرکزی در مهار تورم

به جرأت می‌توان گفت بانک مرکزی بانک‌ها است. البته بانک‌های تجاری باید در قبال دریافت پول از بانک مرکزی، دارایی ارزشمندی به عنوان وثیقه به این بانک ارائه کنند که تضمین‌کنند قادر به بازپرداخت پول قرض گرفته‌شده، هستند. اوراق قرضه دولتی رایج‌ترین شکل وثیقه بانک تجاری نزد بانک‌های مرکزی جهان است. به عبارت دیگر، بانک مرکزی به بانک‌های تجاری وام می‌دهد و بانک‌ها نیز برای حمایت از سرمایه‌گذاری و رشد اقتصادی به خانوارها،

کارآفرینان و صاحبان مشاغل وام می‌دهند. زمانی که بانک‌های تجاری بدهی خود را به بانک مرکزی بازپرداخت می‌کند، باید نرخ بهره تعیین شده از سوی بانک مرکزی را پرداخت کند؛ چون بانک مرکزی این قدرت را دارد که نرخ بهره پایه یا قیمت پول را تعیین کند.

اگر بانک مرکزی نرخ‌های بالاتری را برای بانک‌های تجاری تعیین کند، بانک‌های تجاری به نوبه خود نرخ بهره وام‌های خود را به خانوارها، کارآفرینان و صاحبان مشاغل افزایش می‌دهند؛ در نتیجه با گران شدن پول، تقاضای دریافت وام‌های مصرفی مردم، وام خرید مسکن و وام‌های سرمایه‌گذاری و تأمین مالی شرکت‌ها کاهش می‌یابد.

با بالا رفتن ارزش پول و هزینه اخذ وام، خریدهای مردم و شرکت‌ها در مقایسه با دورانی که بانک‌ها پول ارزان توزیع می‌کردند، کاهش می‌یابد. هنگامی که تقاضا برای کالاها و خدمات کاهش یابد، قیمت آنها نیز افت می‌کند. این دقیقاً همان کاری است که بانک‌های مرکزی قصد انجام آن را

کودکان را در مقایسه با مردان تجربه می‌کنند. دولت ژاپن اما تلاش می‌کند تا پدران را برای گرفتن نقش مراقبت از کودکان تشویق کند. این کلیشه‌های فرهنگی، زنان را از نقش‌های رهبری و مدیریتی نیز محروم کرده‌اند. در سال ۲۰۱۸ زنان تنها ۱۱ درصد از سمت‌های مدیریتی را داشته‌اند. از جمله عواملی که زنان را از رشد کاری محروم می‌کند می‌توان به ساعات کاری طولانی، کلیشه‌های سنتی جنسی، کمبود فرصت‌های مراقبت از کودکان، اذیت و آزارهای مادر بودن و سیستم مالیاتی که به سرپرست‌های خانوار فرصت‌های بهتری پیشنهاد می‌کند، اشاره کرد. در سال ۲۰۱۹ تنها پنج درصد از زنان در ژاپن توانستند به حوزه مدیران رده بالا صعود کنند و از این لحاظ ژاپن رتبه ۱۶۷ را در بین ۱۹۲ کشور دارد. همچنین تنها ۹ درصد از پارلمان ملی ژاپن را زنان تشکیل می‌دهند. لازم به ذکر است به رغم توسعه‌هایی که در ژاپن رخ داده، زنان در این کشور ۲۳ درصد کمتر از مردان در موقعیت‌های شغلی مشابه حقوق دریافت می‌کنند. زنان ژاپنی بالاترین فاصله حقوقی بین دو جنس را بین کشورهای حوزه OECD (سازمان همکاری و توسعه اقتصادی) بعد از کره جنوبی تجربه می‌کنند.

الهام‌آفرینی

روژنامه‌نگار

دارند: کاهش نرخ بهره برای مهار تورم. اما اثرگذاری سیاست‌های پولی همواره زمانبر است و به سرعت نمودار نمی‌شود. گذشته از این، جنگ اوکراین به عنوان یک عامل ایجاد تورم بنیادین، می‌تواند مانع از کاهش قیمت‌ها شود. هرچند افزایش نرخ بهره موجب کاهش تقاضا می‌شود اما ادامه صعود نرخ انرژی، فلزات اساسی و مواد غذایی پایه از جمله گندم و روغن به بسیاری از تولیدکنندگان اجازه نخواهد داد که در پی کاهش تقاضا بتوانند قیمت فروش خود را کاهش دهند؛ چراکه بهای تمام‌شده محصولات آنها مدام در حال افزایش خواهد بود. بنابراین، سیاست پولی تهاجمی و برآورد نرخ بهره بهینه مانند راه رفتن روی طناب است؛ چراکه گران شدن زیاد پول می‌تواند رشد اقتصادی و فروش و درآمد شرکت‌ها را منفی و کارفرمایان را ناچار به اتخاذ سیاست کاهش دستمزدها و اخراج نیروی کار کند. اما بانک تسویه بین‌المللی فعلاً امیدوار است اعمال سیاست افزایش نرخ بهره در شرایط فعلی منجر به رکودی فراگیر در جهان نشود.

شیوع موج پنجم کرونا در کمین انگلیس

مرکز آمار ملی انگلیس اعلام کرد موارد ابتلا به کرونا در این کشور در طول یک هفته گذشته ۳۰ درصد افزایش یافته و ادامه این روند کارشناسان را نسبت به شیوع موج پنجم کرونا در فصل تابستان نگران کرده است.

طبق آمار منتشر شده در حال حاضر یک نفر از هر ۳۰ انگلیسی به کرونا مبتلاست. تست کرونا بالغ بر ۲.۳ میلیون نفر در هفته گذشته مثبت اعلام شده که در قیاس با هفته پیش ۶۰۰ هزار مورد بیشتر است.

«سارا کرافت» کارشناس کووید مرکز آمار ملی انگلیس در این باره می‌گوید: «در سراسر کشور شاهد افزایش آمار ابتلا به کرونا بوده‌ایم که احتمالاً ناشی از رشد سویه‌های جدید اومیکرون است.»

وی افزود: «این افزایش در تمام سنین و مناطق انگلستان دیده می‌شود.»

این در حالی است که تعداد بیماران مبتلا به کرونا در بیمارستان‌ها نیز از ۶ هزار و ۴۰۱ نفر در هفته پیش به ۸ هزار و ۹۲۸ نفر افزایش یافته است. کارشناسان نگران این موضوع هستند که افزایش موارد ابتلا، فشار تازهای را بر مراکز بهداشتی این کشور وارد کنند و منجر به افزایش آمار بستری کودکان در بیمارستان‌ها شود. به تعبیر آنها، انگلیس اکنون در مقایسه با سال گذشته در وضعیت بدتری نسبت به کرونا قرار دارد.

این در حالی است که دولت انگلیس چهار ماه قبل تمام محدودیت‌های کرونایی را که طبق یک برآورد اولیه ۲۵۱ میلیارد پوند به اقتصاد کشور زیان زد، لغو کرد.

بر اساس اعلام وزارت بهداشت انگلیس، آزمایش رایگان کرونا برای عموم از دوازدهم فروردین ماه امسال متوقف و به افرادی که دارای علائم کرونایی هستند صرفاً توصیه شده در خانه بمانند و از تماس با افراد دیگر خودداری کنند تا بهبود یابند. گفته می‌شود آزمایش رایگان کرونا در کنار محدودیت‌های ناشی از این بیماری، بالغ بر ۱۵.۷ میلیارد پوند برای دولت هزینه داشته است.

دکتر استفان گرiffin، دانشیار دانشکده پزشکی دانشگاه لیدز انگلیس معتقد است این کشور در مهار شیوع موج جدید کرونا ناتوان خواهد بود. وی با اشاره به اهمیت واکسیناسیون اطفال کودک و نوجوان پیش‌بینی کرد که مدارس دوباره به منبع شیوع کرونا تبدیل خواهند شد و آمار مراجعه به بیمارستان‌ها و ابتلا به کووید طولانی بالا خواهد رفت. گرiffin اضافه کرد: اگرچه برنامه واکسیناسیون در انگلیس «تا حد زیادی با موفقیت انجام شد» اما شمار قابل توجهی از مردم همچنان واکسینه نشده‌اند.

وی افزود که شیوع امواج جدید این ویروس پیامدهای بالینی ناگواری را به همراه خواهد داشت که نباید آن را دست کم گرفت. بر اساس آمار منتشر شده، حدود ۹۳.۲ درصد از جمعیت انگلیس اولین دوز واکسن، ۸۷.۲ درصد دوز دوم و ۶۹.۴ درصد دوز سوم واکسن را تقویت‌کننده را دریافت کرده‌اند. انگلیس در حال حاضر دوزهای چهارم و پنجم را به برخی از آسیب‌پذیرترین گروه‌ها، از جمله افراد مسن ارائه می‌کند، اما هنوز این دوز را برای جمعیت گسترده‌تر ارائه نکرده است.

اتحادیه بانک‌های مرکزی جهان بر افزایش نرخ بهره تأکید کردند

رکورد تورمی فراگیر در انتظار جهان

گزارش

بانک تسویه بین‌المللی (BIS) محتاط‌ترین مؤسسه مالی در جهان است؛ مکانی که بانکداران مهم کشورهای صنعتی ۱۰ بار در سال در آنجا با یکدیگر ملاقات می‌کنند و درباره سیستم مالی جهان به بحث و تبادل نظر می‌پردازند. این بانک در سال ۱۹۳۰ تأسیس شد و اکنون مرکز همکاری‌های پولی و مالی بین‌المللی است و به عنوان یک بانک به بانک‌های مرکزی خدمات ارائه می‌دهد. حال و در سال ۲۰۲۲ این بانک خواستار افزایش «سریع و قاطعانه» نرخ‌های بهره از سوی بانک‌های مرکزی جهان برای جلوگیری از تبدیل تورم فرااینده به یک مشکل حاد شده است.

درگیر شیوع ویروس کرونا، ادامه کمبود انرژی و مختل شدن زنجیره‌های تولید، رشد تقاضای عمومی در پایان محدودیت‌های دوساله دولت‌ها برای مقابله با همه‌گیری بیماری کرونا تعادل سابق بین عرضه و تقاضا را برهم زده است. این امر منجر به افزایش کم‌سابقه سطح عمومی قیمت انواع کالاها و خدمات مصرفی شده؛ چنانکه بسیاری از دولت‌ها را نگران و وادار به اتخاذ سیاست‌های جبرانی کرده است.

درواکنش به ارقام نگران‌کننده نرخ تورم، تاکنون بانک‌های مرکزی اروپا، انگلیس، سوئد، نروژ، کانادا، کره جنوبی، استرالیا و ایالات متحده با اتخاذ سیاست افزایش نرخ بهره به جنگ تورم رفته‌اند؛ چراکه جلوگیری از بروز شوک تورمی و تضمین رونق اقتصادی با کنترل نرخ تورم در سطح بهینه یکی از مأموریت‌های اصلی بانک‌های مرکزی به عنوان نهاد تعیین‌و اعمال سیاست‌های پولی بدون دخالت دولت‌هاست. یکی از ابزارهای پولی بانک مرکزی، نرخ‌های بهره است. پایین بودن نرخ‌های بهره به معنای ارزان شدن ارزش پول و وام است که منجر به افزایش سرمایه‌گذاری، رشد اقتصادی و کاهش بیکاری می‌شود. در مقابل، با افزایش نرخ

آگوستین کارستنز، مدیرکل بانک تسویه بین‌المللی، هفته قبل با قرائت بخشی از گزارش سالانه این نهاد پولی در پایان نشست مجمع سالیانه آن، گفت: «راه‌حل موجود برای بانک‌های مرکزی این است که پیش از ریشه‌دار شدن تورم، سریع و قاطعانه عمل کنند.»

مدیرکل بانک تسویه بین‌المللی که ۹۲ سال قبل با هدف تقویت همکاری‌های پولی و مالی بین‌المللی از سوی هشت بانک مرکزی اروپایی به اضافه آمریکا و ژاپن تأسیس شد و در حال حاضر به عنوان بانک ۶۱ بانک مرکزی جهان عمل می‌کند، اذعان کرد بسیاری از بانک‌های مرکزی جهان سرعت افزایش نرخ تورم را طی شش تا ۱۲ ماه گذشته دست کم گرفته‌اند، اما آنها برای جبران این قصور چاره‌ای جز افزایش نرخ‌های بهره طی سه ماه آینده ندارند. کارستنز که پیش‌تر رییس کل بانک مرکزی مکزیک بود، ابراز اطمینان کرد که دوره رکود تورمی فراگیری در انتظار جهان نیست.

چرا نرخ بهره افزایش می‌یابد؟

جنگ در اوکراین، فرط‌نطیبه‌های پی‌درپی در چین